

СТАНОВИЩЕ

Върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Овощарство“, професионално направление 6.1. Растениевъдство

Автор на дисертационния труд: Георги Иванов Говедаров – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Овощарство“ на Аграрен университет-Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Възможности за ускорено производство на крушови и дялеви дръвчета върху различни дялеви подложки“

Изготвил становището: проф. д-р Валентина Бончева Божкова от Институт по овощарство – Пловдив, професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“, определена за член на научното жури със заповед № РД -16-1374 от 13.12.2019 на Ректора на Аграрен университет – Пловдив.

1. Актуалност на разработката

Овощният посадъчен материал е важна част за съвременното овощарство. Подобряването на технологиите за неговото производство са актуални и икономически значими. Темата на дисертационния труд е в тази насока и това я прави актуална, а резултатите от нея приложими в производството.

2. Цел, задачи, методи на изследване

В дисертационния труд не е формулирана цел на проучването. От заглавието и изложението става ясно, че целта на проучванията е свързана с проучване възможностите за ускорено производство на крушеви и дялеви дръвчета върху 4 дялеви подложки. Основните задачи свързани с това са:

1. Проучвания в маточно насаждение за подложки;
2. Проучване на подложки в питомник;
3. Проучване на сортоподложкови комбинации в питомник за производство по традиционен и ускорен начин;
4. Подготовка на маточна градина от дялеви сортове за калеми.

В изследването са включени дялевите подложки: Прованска дюля, МА, ВА 29 и В 12 с присадници крушовите сортове - Попска круша, и Пас Красан и дялевите - Асеница, Триумф, Хемус. В методологичен аспект са включени достатъчен брой показатели, които да дадат възможност за постигане на поставените задачи. Данните са статистически обработени.

3. Използвана литература, онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд е написан на 113 машинописни страници. Структурата на дисертационния труд отговаря на изискванията за ОНС „Доктор“.

В литературният преглед се посочват 135 заглавия, от които 36 на кирилица и 99 на латиница. Литературният преглед добре отразява изследванията на цитираните автори. Той заема 25 страници. Резултатите от експерименталната работа са представени на 56 страници, в които са включени 25 фигури и 29 таблици. Таблиците и графиките са добре структурирани и прегледно разположени в текста. Те отразяват отчетените резултати и получените зависимости. Представени данни са статистически обработени. Текстът е написан на добър научен стил и резултатите са представени точно и ясно.

4. Обсъждане на резултатите

В разделът „Резултатите и обсъждане“ са включени данни от направените изследвания в маточник за производство на дюлеви подложки и в питомник първа и втора година за традиционно производство. Данните за ускореният метод на производство на дръвчета дават възможност да се определи времето на засаждане на подложките, времето за окулирането им, както и начинът на подготовка на маточните дръвета за калемки от дюлевите сортове. Получените резултати от двата метода на производство са на база приложена статистическа обработка и са много добре интерпретирани.

В резултат на проведените изследвания са формулирани 13 извода.

5. Оценка на получените приноси на дисертационния труд

Въз основа на получените данни са формулирани 4 приноса с оригинален характер, 3 с потвърдителен и 3 с научно приложен характер. Основните от тях са:

- Установена е продължителността за прихващане на присадените крушови и дюлеви пъпки при традиционния и ускорения начин на производство.

- В динамика е представено развитието на присадените крушови и дюлеви пъпки при традиционно и ускорено производство на дръвчета.

- При дюлята е установен най-подходящият способ за производство на годни за присаждане на будна пъпка калемки (носещи листни пъпки), както и времето за извършването му.

- Установено е, че чрез прилагане на висока агротехника, могат да бъдат произвеждани стандартни крушови и дюлеви дръвчета в едногодишен питомник.

- При ускореното производство, в района на Пловдив е установено, че за по-доброто прихващане на подложките в едногодишния питомник, те трябва да бъдат засадени в периода 15.11-15.12.

- Периодът 15.07 – 15.08. е подходящ за обезлистване на годни за калемки (60 – 100 cm) дървесни клончета при дюлята. След 15.08. плодните пъпки по прирастите превишават по брой листните

6. Критични бележки, въпроси и препоръки

1. На стр. 11 и 23 подложката ОН е изписана с малка буква h. Редно е да се изписва с големи букви както е оригиналното име на подложката.
2. На стр. 17 веднъж е изписан методът на присаждане като чип, друг път с английското наименование chip budding. След като е приет българският термин, така трябва да върви в целия текст на дисертацията.
3. Стр. 26 в раздела „Материал и методи“ пише че е създадено маточно насаждение, но не е пояснено от кои подложки. По нататък в текста това става ясно, но е редно първо да се споменат в този раздел.
4. Стр. 27 използван е терминът окосменост. Известно е, че при растенията няма косми, има власинки и затова терминът е овласеност, както правилно е използван по-нататък в дисертацията.
5. Таблица 1 е озаглавена вегетационна характеристика на проучваните подложки, вероятно се има предвид вегетативна.
6. В цялата дисертация са представени само осреднени данни. Липсват данни по години, за да се проследи варирането им при отделните изследвания. Така не може да се отчете влиянието на климатичните фактори и се губи част от научната информация.
7. Липсва снимков материал, който би онагледил още по-добре получените резултати.

7. Оценка на автореферата и публикациите по дисертационния труд

Авторефератът е оформен съгласно изискванията. Той е в рамките на 32 страници и отразява напълно структурата и съдържанието на дисертационния труд. Във връзка с дисертацията, докторантът е публикувал 4 статии, в три от които е самостоятелен автор, с което покрива минималните национални изисквания.

Заклучение

Въз основа на научените и приложени от докторантът различни методи на изследване, правилно изведените експерименти и направени изводи, считам че представеният дисертационен труд отговаря на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника на ССА за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя ПОЛОЖИТЕЛНО.

Ще гласувам положително за присъждане на Георги Иванов Говедаров образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 6.1. Растениевъдство, докторска програма „Овощарство“.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително.

06.01.2020г.
гр. Пловдив

Изготвил становището:
(проф. д-р В.Божкова)

